

ÇÖZÜMLER

1. Parçanın son cümlesinde ifade edilen “o dünyayı açıklayabilecek, o dünyayı adlandırabilecek sözcükler” ifadesi açık ve anlaşılabilir ifadelerin olması gerektiği anlamına gelmektedir. Parçada gerçeği olduğu gibi yansıtabilmek üzerinde durulmuştur. Parçadaki “değil” ifadesinden de iki zıt durumun olduğu anlaşılmaktadır. Sır olmama anlamı bulunup her şeyin açıkça aktarılması ifade edilmektedir. Bu nedenle ilk boşluğa “gizemli” kelimesinin gelmesi gerekir. İkinci boşluk ise “yansıtan” ifadesi ile doldurulabilir.

Cevap: B

2. Bu parçada “Başkalarının okurlarının yine hoşuna gidecek belki ama daha ötesi olmayacak” sözleriyle güzel yapılan ama hep aynı olan bir durumdan bahsedilmiştir ve hep aynı olmak anlatılmak istenmiştir. Parçada yer alan değişimsiz, aynı biçimde tekrarlanan, tek örnek, yeknesak anlamına gelen “tekdüze” sözcüğü de bunu örneklemektedir. Dolayısıyla altı çizili sözle anlatılmak istenen, kendini yenileyememektir.

Cevap: B

3. Bu parçada “ziyade” sözcüğünden de yararlanılarak insanların yaşayıp gördüklerinin yerine sanal âlemde yapılan fotoğraf ve video paylaşımlarından etkilendiği söylenilmiştir. Yani iki unsur birbiriyle kıyaslanmıştır.

Cevap: E

4. I. cümlede arıların çiçeklerden propolis adı verilen kokulu bir reçine toplaması kanıtlanabilecek, herkesin kabul ettiği bir bilgi olduğu için nesnel bir yargı vardır. II. cümlede hazırlanacak olan malzemenin kıvamı “macunumsu” ifadesiyle macuna benzetilmiştir. III. cümlede yer alan nem seviyesini düşürmek ve çalışmak yargıları, amaç- sonuç ilişkisi ile birbirine bağlanmıştır. Sürekli çalışmak için nem seviyesini düşürme isteğinin olduğu anlamı çıkmaktadır. IV. cümlede nesnel bir bilgi verilirken o konuyla ilgili bir örnek verilme ihtiyacı duyulmamıştır. V. cümlede “Suyun oranı yüzde yirmiyeye inene kadar” ifadesi ile sayısal verilerden yararlanıldığı görülmüştür.

Cevap: D

5. I. cümledeki “Messenger adlı bir sondaj aracı Merkür gezegenine gönderildi ve uzay araştırmalarına Merkür ile ilgili önemli bilgiler sağladı.” ifadesiyle bir araştırma yapıldığına ulaşıyor. II. cümlesindeki “gündüz ve gecelerin çok uzun....” ifadesiyle gezegende aydınlık ve karanlık geçen süreler denildiğini görüyoruz. III. cümlede “Kalay ve kurşun gibi metalleri eritebilecek kadar sıcak olduğunu tespit etti.” ifadesinde madde isimlerine yer verilmiş ancak bu maddelerin gezegende bulunduğu değil gezegenin o maddeleri eritebilecek kadar sıcak olduğu söylenmiştir. IV. cümlede “Dünyada olduğu gibi” ifadesi ile dünyaya benzeyen yönü belirtilmiştir. V. cümledeki “Güneş sisteminde yer alan” ifadesi ile gezegenin uzaydaki yeri söylenmiştir. “Yörünge- sinde dönmesinin çok zaman aldığı” ifadesi ile de eksen üzerinde durulmuştur.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

6. I. cümlede İstanbul'da büyük mimari eserlerin olduğunun söylenmesi ve sürpriz manzaralarının da bulunduğu İstanbul'un çeşitli yönlerinin bir arada verildiğini gösteriyor. II. cümlede binaların şehrin dış görüntüsünü yansıtmayı, şehri çizgi çizgi işlemesi, portrenin içini doldurması ve yaşanmış hayatların izlerini tamamlama gibi sıralanan özellikleri şehirdeki binaların mimari yani yapı özellikleri değildir. Daha çok binaların iç dünyadaki yansımaları dile getirilmiştir. III. cümlede Süleymaniye Külliyesi'nden, cumbalı evlerden bahsedilirken "hayran bırakmak, ihtişam hissini uyandırması" gibi ifadeler, tarihsel dokunun kişiler üzerinde bıraktığı izlenimi dile getirmiştir. IV. cümlede "küçük camiler, medreseler, çeşmeler ait oldukları büyük yapının bir parçası olarak" ifadesi geçmiştir ve bu ifade bütünü oluşturan parçaların birbiriyle olan uyumunu vurgulamıştır. V. cümlede "görmekli olmak, mütevazı olmak, taş olmak, ahşap olmak" gibi ifadelerle bütün mimari unsurların farklı yapıları olduğu söylenirken "hepsinin güzelliğinde asıl pay mimarlığıdır." ifadesi ile de ortak noktada birleştiren özelliğe değinilmiştir.

Cevap: B

7. A) "ağızını" sözcüğünde ünlü düşmesi vardır. Ağız-ı
B) "çekiştirdi, hafifçe, söylüyormuşçasına" sözcüklerinde ünsüz benzeşmesi vardır. Çekiş-dir, hafif-ce, söylüyormuş-casına
C) "söylüyormuşçasına" sözcüğünde ünlü daralması vardır. Söyle-mek fiilindeki e sesi -yor ekinden dolayı -ü sesine dönüşmüştür.
E) azıcık sözcüğünde ünlü türemesi vardır. az-ı-cık
Bu parçada herhangi bir kelimedede ünsüz yumuşaması yoktur.

Cevap: D

8. Ben 11 yaşındayken / babam / beni / önceleri üç sinemanın bulunduğu Şehzadebaşı semtine/ götürürdü.

"Ne zaman" götürürdü - Ben 11 yaşındayken (zarf tümlecisi)

"kim" götürürdü - babam (özne)

"kimi" götürürdü- beni (belirtili nesne)

"nereye" götürürdü- önceleri üç zamanın bulunduğu Şehzadebaşı semtine (dolaylı tümleç)

götürürdü - çekimli eylem (Yüklem)

Cevap: C

9. I. cümlede "ayıran" sözcüğü sıfat- fiil, "düşünebilmesi, edebilmesi" sözcüğü isim -fiildir.
II. cümlede "düşünme" sözcüğü isim fiil, "oluştururken" sözcüğü zarf - fiildir.
III. cümlede "aldığı" sözcüğü sıfat - fiildir.
V. cümlede "çözen, yapan" sözcükleri sıfat- fiildir.
IV. cümlede fiilimsi kullanılmamıştır.

Cevap: D

10. Bu parçada "boğaz" sözcüğü vurgulanmak istendiği için bu sözcükten sonra virgöl kullanılmalıdır. "Her şeyi birbirine yaklaştırmıştı" dedikten sonra birbirine yaklaşan "mavi sular, balıklar ve martılar" sıralandığı için örnek verilmiştir. Bu nedenle iki nokta kullanılmalıdır. Örnekler üç örnekle sınırlandırılmadığı için ve devam edeceği anlamı olduğu için "martıları" sözcüğünden sonra üç nokta getirilmelidir. "Mavi gerdanlık" vurgulanmak istenmiş ancak cümlede virgöl kullanılarak sıralama yapıldığı için bu vurgu noktalı virgülle sağlanmalıdır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

11. Tarihî yerler ifadesinde nispet i'sinin (î) kullanılması gerekmektedir. Bu şekilde kullanılmazsa kelimenin anlamı bozulur veya isim tamlamasındaki iyelik ekleri ile karıştırarak anlam karmaşası yaratır.

Cevap: B

13. I. cümlede "Modern Türk romanı dendiğinde aklımıza ilk gelen isimlerden biri olan Yaşar Kemal'dir." ifadesini II. cümlede "Yaşar Kemal'in dili her okuyuşta bir su gibi akarak okuyucuyu bilinmedik denizlere götürür." cümlesi tamamlıyor. III. cümlede "kendinden, ülkesinden, doğasından, insanından el alıp coşkuyla satırlara dökülen bu dil" diyerek II. cümledeki dil ile ilgili söylemlere yer veriliyor. IV. cümlede anlatım özellikleri verilerek Yaşar Kemal'in dil özelliğinin anlatılmasına devam ediliyor. V. ve VI. Yaşar Kemal'den bahsedilmesine rağmen Yaşar Kemal'in farklı bir özelliğine geçilmiş dil ve anlatım özelliğinden çıkılmış gelenek ile olan bağlantısından söz edilmiştir. O nedenle V. cümleden itibaren yeni bir paragrafa geçilmelidir.

Cevap: D

12. I. cümlede antik kazıların başlandığından ve sonradan bir şekilde bunların devamının getirilemediğinden ve kalıntıların kendi hâlinde bırakıldığından bahsediliyor. II. cümlede "buraya" ifadesi ile Aydın'ın Geyre beldesinden bahsedildiği anlaşıyor ve oraya gelen Ara Güler'in insanların kalıntılardan çıkan parçaları evlerinde çeşitli amaçlarla kullandığının fark edildiği söylenilerek konuya devam ediliyor. III. cümlede ise bu ikisinden farklı olarak genel bir yargı söylenip Anadolu insanının tarih boyunca birçok yörede antik kalıntıları yaşam alanlarında yapı malzemesi olarak kullanıldığı dile getirilmiş ve bu parçadaki konunun dışına çıkmıştır. IV. cümlede tekrar I. cümlede bahsedilen ve II'de devam eden Geyre' de çıkarılan parçaların kullanıldığı yapılara ve oranın fotoğrafını çeken Ada Güler'in bu fotoğrafları, yurt dışındaki dergilerde paylaştığına değinilip V. cümlede bu fotoğrafları gören yabancı araştırmacıların kazı çalışmalarını başladığı dile getiriyor. O nedenle III. cümle düşünce akışını bozmaktadır.

Cevap: C

14. Bu parçada I. kişi anlatımı vardır ve kişi kendi yaşadıklarını samimi bir dille anlatmayı tercih etmiştir.

Cevap: A

15. Bu parçada dostluğun olumlu tarafları anlatılırken son cümlede "fakat" bağlacıyla olumsuz bir ifadeye yer verileceği ipucu olarak karşımıza çıkmıştır. O nedenle "Düş kırıklığına uğramış ve dostluğa olan inancını yitirmiş" ifadesi bu parçada anlatılan olumlu durumun tersini anlatmıştır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

16. Bu parçada yapılan hataların insanların daha sonraki davranışlarında dikkatli olmasını sağladığı anlatılıyor. Bu durumu en iyi anlatan atasözümüz “Sütten ağız yanan yağurdu üfleyerek yer.” atasözüdür.

“Damdan düşen damdan düşenin hâlini bilir.” atasözü, aynı kötü durumu veya acıyı yaşayan kişilerin birbirlerinin derdini en iyi şekilde anlayabileceğini ifade eder.

“Abanın kadri yağmurda bilinir.” atasözü bir şeyin gerçek değerinin ancak ona çok ihtiyaç duyulduğu zor anlarda anlaşıldığını dile getirir.

“Acemi katır kapı önüne yük indirir.” atasözü beceriksiz kişilerin kendilerine verilen bir işi en kritik ve en önemli yerinde yarım bırakacağını dile getirir.

“Baca eğri de olsa duman doğru çıkar.” atasözü, yaradılıştan iyi ve doğru olan bir kişinin ne kadar kötü ve elverişsiz bir ortamda bulunursa bulunsun iyi niteliklerini kaybetmeyeceğini ifade eder.

Cevap: A

Cevap: A

Cevap: A

17. Bu parçada çağımız insanların bilgiye hızlı ulaşma amaçlarına değinilmiştir. “Kestirmeden, çabuk, kullanışlı ve yorucu olmayan bilgi hapları” gibi ifadeler bunu örnek olarak bize sunulmuştur. Parçanın sonunda yer alan “Her an tüketilebilir şekilde sunmak üzere her gün biraz daha geliştiriliyor.” ifadesi ile de hızlı bir gelişimden söz edildiğini görüyoruz. Ayrıca bu parça, öznel bir yaklaşımla yazılmıştır. O nedenle bu parça “Günümüzde iletişim ve bilgi araçları sizce neden hızlı bir gelişim gösteriyor? sorusunun cevabı olabilir.

Cevap: D

18. Bu parçada Goethe'nin sözünde anlatılmak istenen, bir ressamın resim çizerken gerçekliğe verdiği önemdir. Gerçeği bozmaktan çekinebileceğinin de yanlış bir şey olmadığı dile getirilmektedir. Bu parçada “Çirkin çizgilerle bozmak istemeyen ressamın” ifadesi ile estetiği sağlamak amacının gerçeği boza-bileceği dile getirilmiştir.

Cevap: C

19. Bu parçada “Ekolojinin gizemli bir bilim dalı değil de yaşamın bir parçası olduğunu göstermek için halk inançları, felsefe ve edebiyatımızdan örnekler verdik.” cümlesi ile söz edilen kitabın bilimle gerçek hayatı oluşturan yönler içerdiğine ulaşabiliyoruz. Türkiye ile ilgili bilgiler verilirken bir taraftan Nasrettin Hoca fıkralarına yer verildiği söylenmiştir. Bu da farklı alanlara ilişkin öğelerden yararlanıldığını göstermektedir. Parçada halk inançlarına yer verilmesi, toplumun değer ve deneyimlerine yer verildiğini göstermektedir. Parçada “Eğlenceli bir dille yazılan öğelere yer verdik.” ifadesiyle yoğun bir bilimsel dil kullanmaktan kaçınıldığına ulaşabiliyoruz.

Ancak bu parçada “yaş” ile ilgili hiçbir ifade yok iken her yaşta okula hitap edecek şekilde hazırlandığına dair bir ipucu bulmak mümkün değildir.

Cevap: E

20. Bu parçada söz edilen mimarının kim tarafından yapıldığını “Alaaddin Keykubat'ın babası I. Keyhüsrev tarafından 1221- 1236 yılları arasında yaptırılmıştır.” cümlesi ile bulmaktayız.

Dış mimari özelliklerine “Silindirik gövdesinin alt kısmı zikzaklı bezemeler, üst kısmı ise çoğu dökülmüş mavi -yeşil çimlerle süslüdür.” cümlesi ile ulaşılmaktadır. Parçadaki “kırmızı tuğla ile örüldüğü için “Kızıl Minare”, ekseninde 27 derece eğiklik olduğu için de “Eğri Minare” diye anılır cümlesinden yapılan adlandırmanın gerekçesine ulaşabiliyoruz. Parçada yapımda ne tür malzeme kullanıldığına “kırmızı tuğla ile örüldüğü için” ifadesinden ulaşabiliyoruz.

Ancak bu parçada mimarının yapısındaki bozulmaların nedeninden söz edilmemiştir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

21. Bu parçadaki “Bazı kitaplardan yalnız haz alınır bazıları olduğu gibi yutulur bazıları ise uzun uzun çiğnenir ve sonra hazmedilir.” cümlesi ile okuma eyleminin farklı insanlarda farklı izlenimler bıraktığına ulaşılır. Parçadaki “Kitaplar ne bir şeyi çürütmek ne de bir yanlışı bulmak için okunmalı.” cümlesiyle faydacı bir yaklaşımla kitap okunmamalıdır, ifadesine ulaşılabilir. Parçadaki “Zamanla elde edilen bir bilgelik” ifadesi ile okumanın olgunluğa erişmesinde uzun soluklu oluşuna ulaşılabilir. Parçadaki “Kitapların verdiği bilgiler, zaten ispat edilmiş diye olduğu gibi kabul edilip sohbete konu olsun veya konuşmalarda ukalalık yapılınsın diye de okunmamalı.” ifadesi ile içeriği sorgulanmadan yapılan okuma eyleminden kaçınılmalıdır, ifadesine ulaşabiliriz.

Ancak bu parçada okurlardan hiç bahsedilmemiştir. “Okuması sürekli olan kitaplar daha çok okuyucu bulur.” ifadesine ulaşamaz.

Cevap: E

22. Bu parçada verilen duygulardan yola çıkıldığında parçanın son cümlesindeki “Susuyorum çünkü kimseyi kırmak istemiyorum.” ifadesinden yola çıkılarak bu parçada konuşan kişinin iyi niyetli nitelendirilebileceğini görüyoruz.

Cevap: D

23. Bu parçada yazar, birilerini kırmaktan çekindiğini ifade etmektedir. “Susuyorum çünkü kimseyi kırmak istemiyorum.” cümlesinde de susmak zorunda kalmaktan yakınmaktadır.

Cevap: A

24. Bu parçada IV. cümlede yer alan “Akdarı yetiştirmeye başladılar.” ve V. cümlede yer alan “Pirinç tahılların tarımını da öğrendiler.” ifadesi ile Sarı Irmak çiftçilerinin etkileşim ve yeniliğe açık olduklarına ulaşabiliyoruz.

Cevap: E

25. Bu parçadaki “Sarı Irmak, Asya’nın Kırac topraklarından ayrılır ve yumuşak lös toprakların ortasından geçer.” cümlesi ile coğrafi konumuna, “Sağanak yağmurlar düşer.” ifadesi ile görülen yağış biçimlerine, “yumuşak lös topraklarının ortasından” ifadesi ile toprak özelliklerine, “Beklenmedik sellere yol açabilen sağanak yağmurlar düşer.” ifadesi ile su taşkınlarına değinilmiştir.

Ancak bu parçada kullanılan tarım yöntemlerinden söz edilmemiştir.

Cevap: E

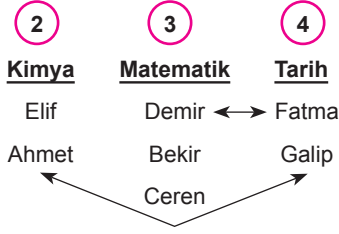
26. Bu parçanın ilk üç cümlesinde Sarı Irmak adlı bölgenin özelliklerinden bahsedilirken IV. cümleden itibaren çiftçilerinden söz edilmeye başlanmıştır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

27.

Oluşturduğumuz tabloya göre, Ahmet, Demir ve Fatma tarih dersini seçmiş olabilir.

Cevap: E

28. Ahmet ve Galip aynı dersi seçmiş olamaz. Biri kimya dersini seçmiş ise diğeri tarih dersini seçmiştir.

Cevap: B

29. 27. soruda oluşturduğumuz tabloya göre Ceren kesinlikle matematik dersini seçmiştir.

Cevap: A

30. Ahmet ile Demir'in seçtiği dersi tarih aldığımızda Galip ve Elif kimya Fatma, Bekir ve Ceren matematik dersini seçtiği belli olur.

Cevap: A

$$31. \frac{\left(\frac{1}{5} + \frac{7}{15}\right)^{-2}}{\frac{9}{8}} = \frac{\left(\frac{10}{15}\right)^{-2}}{\frac{9}{8}} = \frac{\left(\frac{2}{3}\right)^{-2}}{\frac{9}{8}} = \frac{9}{4} \cdot \frac{8}{9} = 2$$

Cevap: D

$$32. \frac{1 + 3 + 3^2}{3^{-2} \cdot (3^2 + 3 + 1)} = \frac{1}{3^{-2}} = 9$$

Cevap: E

$$33. \frac{32 \cdot 25 + 2 \cdot 100}{16 \cdot 10 + 8 \cdot 5} = \frac{1000}{200} = 5$$

Cevap: E

$$34. \sqrt[3]{\frac{-2^8}{2^{15}}} = -\sqrt[3]{2^{-6}} = -2^{-2} = -\frac{1}{4}$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

35. $4\sqrt{x} - 4 = 4\sqrt{x} + 1 - 4\sqrt{x}$

$$-5 = -4\sqrt{x}$$

$$25 = 16x \Rightarrow x = \frac{25}{16}$$

Cevap: C

36. $a = \frac{5}{2} = 2,5$

$$b = \sqrt{5} = \sqrt[6]{125} \cong 2,2$$

$$c = \sqrt[3]{11} = \sqrt[6]{121}$$

$$c < b < a$$

Cevap: E

37. $\frac{c(a+2)+3(a+2)}{c(b-1)+3(b-1)}$

$$\frac{(a+2) \cdot (c+3)}{(b-1) \cdot (c+3)}$$

$$= \frac{a+2}{b-1}$$

Cevap: B

38. $|2x+6| = |4-3x|$

$$2x+6=4-3x$$

$$5x=-2$$

$$x = \frac{-2}{5}$$

$$2x+6=3x-4$$

$$x=10$$

$$10 \cdot \frac{-2}{5} = -4$$

Cevap: C

39. I) $\left. \begin{array}{l} x = -1 \\ y = -2 \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{-1}{2} > -1 \text{ (D)}$

$\left. \begin{array}{l} x = 2 \\ y = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow 1 > \frac{1}{2} \text{ (D)}$

II) $\frac{-1}{-2} > 1 \text{ (Y)}$

III) $-1-2 > 0 \text{ (Y)}$

Cevap: A

40. $A \cap B = \{2, 4\}$

$$\left(\binom{2}{1} + \binom{2}{2} \right) \cdot \left(\binom{2}{0} + \binom{2}{1} + \binom{2}{2} \right)$$

$$(2+1) \cdot (1+2+1)$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

Cevap: C

41. $\frac{3^{2a} - a^2}{a + 3^a} = 3 - a$

$$\frac{(3^a - a) \cdot (3^a + a)}{a + 3^a} = 3 - a$$

$$3^a = 3 \Rightarrow a = 1$$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

$$42. \begin{bmatrix} n-1 \\ n-2 \\ \vdots \\ n-8 \end{bmatrix} \in A$$

$$n = 9$$

Cevap: C

$$43. a^2 + a \cdot b + 1 = b^2 + a \cdot b + 1$$

$$a^2 = b^2$$

$$\Rightarrow |a| = |b|$$

$$a = b \vee a = -b$$

Cevap: A

$$44. B = 2$$

$$A = 6 \cdot k + 4$$

$$\downarrow \quad 22$$

$$2 \quad 52$$

$$5 \quad + \quad 82$$

$$8 \quad 156$$

Cevap: B

$$45. 1 \text{ karpuz} = A \text{ TL}$$

$$1 \text{ dilimin satışı} = B \text{ TL}$$

$$3B = A$$

$$\frac{150}{12} = 8B - \frac{A}{3B}$$

$$5B = \frac{150}{12}$$

$$B = \frac{30}{12} = \frac{5}{2} = 2,5 \text{ TL}$$

Cevap: D

$$46. a_2 = 10 + a_1 = 11$$

$$a_3 = 100 + 11 = 111$$

$$a_4 = 1000 + 111 = 1111$$

$$+ 1 \dots\dots\dots 111111$$

$$1 \dots\dots\dots 1223344$$

$$k - 6$$

$$k - 6 + 18 = 25$$

$$k = 13$$

Cevap: D

$$47. \frac{x \cdot 60 + (500 - x) \cdot 30}{500} = 39$$

$$\frac{2x + 500 - x}{50} = 13$$

$$500 + x = 650$$

$$x = 150$$

Cevap: B

$$48. \text{Kırmızı} \quad \text{Beyaz}$$

$$(45 - x) \text{ tane} \quad x \text{ tane}$$

$$5 \text{ tane}$$

$$2 \cdot (45 - x) \cdot 2n = (x + 5) \cdot n$$

$$180 - 4x = x + 5$$

$$175 = 5x$$

$$x = 35$$

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

49. Alış Satış İ. Satış
 A 400x 300x
 225x

$$2A \cdot \frac{105}{100} = 525x$$

$$A = 250x$$

$$\begin{array}{ccc} 250x & \searrow & 150x \\ 100 & \nearrow & ? \end{array}$$

$$\frac{1500\emptyset}{25\emptyset} = 60$$

Cevap: B

50. Ahmet Baba
 x y = 4x + 12
 y = 4 · (x + 3)

$$4x + 12 - x = 39$$

$$3x = 27$$

$$x = 9$$

Cevap: D

51. $x = 5V = (V - 30) \cdot 8$
 $5V = 8V - 240$
 $V = 80$
 $80 \cdot 5 = 400 = |AB|$

Cevap: C

52. $25(4,8 + 8) = 320$
 $20(5 + 7,6) = - \frac{252}{68}$

Cevap: C

53. Ali Burak
 5x 5y

$$2x + 5y = 77$$

$$+ 5x + 2y = 98$$

$$7x + 7y = 175$$

$$x + y = 25$$

$$5x + 5y = 125$$

Cevap: B

54. $\left(\frac{4}{1}\right) \cdot \left(\frac{6}{4}\right) + \left(\frac{4}{2}\right) \cdot \left(\frac{6}{3}\right) + \left(\frac{4}{3}\right) \cdot \left(\frac{6}{2}\right)$
 $4 \cdot 15 + 6 \cdot 20 + 4 \cdot 15$
 $60 + 120 + 60 = 240$

Cevap: A

55. $\begin{array}{ccc} (2, 1, 1) & (3, 2, 1) & (5, 3, 2) \\ (3, 1, 2) & (4, 2, 2) & (6, 3, 3) \\ (4, 1, 3) & (5, 2, 3) & (5, 4, 1) \\ (5, 1, 4) & (6, 2, 4) & (6, 4, 2) \\ (6, 1, 5) & (4, 3, 1) & (6, 5, 1) \end{array}$

$$P = \frac{15}{216} = \frac{5}{72}$$

Cevap: E

56. $\begin{array}{ccc} 120 & \searrow & 90 \\ 100 & \nearrow & x \end{array}$

$$x = \frac{900\emptyset}{12\emptyset} = \frac{300}{4} = 75$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

57. Derya Bilge

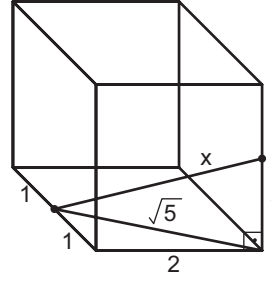
$$2000 \cdot \underbrace{3x}_{180} \quad 1200 \cdot 5x$$

$$x = 60$$

$$60 \cdot 5 = 300 \text{ TL}$$

Cevap: C

59.

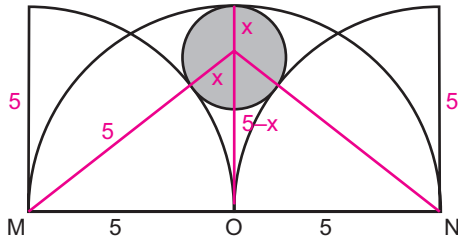
$$x^2 = 5 + 1$$

$$x = \sqrt{6}$$

Cevap: A

58.

$$(5+x)^2 = 5^2 + (5-x)^2$$

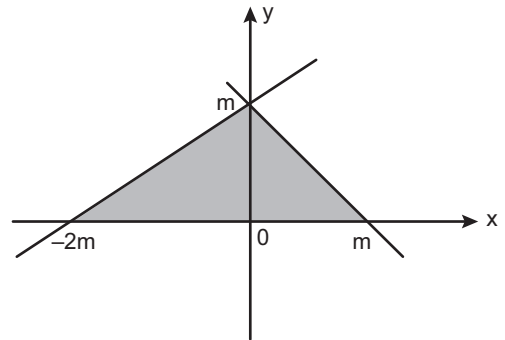
$$25 + 10x + x^2 = 25 + 25 - 10x + x^2$$

$$20x = 25$$

$$x = \frac{5}{4}$$

Cevap: B

60.

$$\frac{3m \cdot m}{2} = 24$$

$$m^2 = 16$$

$$m = 4$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

1. Doğu/Orta Avrupa ve Balkanlara yerleşen Türk kavimlerinin (Bulgarlar, Peçenekler, Uzlar vb.) zamanla millî kimliklerini yitirerek asimile olmalarında verilen öncüller şu şekilde etkili olmuştur:

- I. Ana yurttan gelen göçlerin azalması: Orta Asya'dan gelen nüfus akışının kesilmesi, bölgedeki Türkler varlığının beslenememesine ve kalabalık yerli halklar arasında nüfusça azınlıkta kalmasına yol açmıştır.
- II. Siyasi üstünlüğün kaybedilmesi: Devlet ve boy teşkilatlarının dağılması, Türklerin bölgedeki hâkim güç olmaktan çıkıp yerel yönetimlerin etkisi altına girmesine neden olmuştur.
- III. Yakın ticari ve sosyal ilişkiler: Hristiyan ve Slav toplumlarıyla kurulan yoğun kültürel ve sosyal temaslar, din değişimini ve Türk kimliğinin unutulmasını hızlandırmıştır.

Bu gerekçelerle her üç durum da etkilidir.

Cevap: E

2. Büyük Selçuklu Devleti'nin son sultanı olarak bilinen kişi Sultan Sencer'dir. Katvan Savaşı'nda Karahitaylara yenilmesi ve ardından çıkan Oğuz İsyanı sırasında esir düşmesiyle devlet çöküş sürecine girmiştir. Sultan Sencer'in 1157 yılında vefat etmesiyle Büyük Selçuklu Devleti resmen sona ermiştir. Diğer şıklarda yer alan Melikşah, Berkjaruk ve Muhammed Tapar devletin daha önceki dönemlerinde hükümdarlık yapmış, Kutalmış ise Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu Süleyman Şah'ın babası olan Selçuklu hanedan üyesidir.

Cevap: A

3. Verilen maddeler, 1243 yılında Anadolu Selçuklu Devleti ile İlhanlı Moğolları arasında yapılan Köse-dağ Savaşı'nın sonuçlarıdır. Bu savaşın ardından Anadolu Selçuklu Devleti Moğol ilhanlılarına bağımlı hâle gelerek yıkılış sürecine girmiş, ticaret yolları tahrip edilmiş ve Moğol baskısından kaçan Türkmenlerin Batı Anadolu'ya yığılmasıyla İkinci Beylikler Dönemi'nin temelleri atılmıştır.

Malazgirt (1071) Anadolu'nun kapılarını Türklere açmış, Miryokefalon (1176) Anadolu'nun kesin Türk yurdu olmasını sağlamış, Yassıçemen (1230) Harzemşahları yenilgiye uğratmış, Dandanakan (1040) ise Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşunu tamamlamıştır.

Cevap: D

4. XIV. yüzyılda Karesioğulları Beyliği'nin Osmanlı Devleti'ne katılmasıyla beyliğe ait donanma ve Evrenos Bey, Hacı İlbey gibi tecrübeli denizci komutanlar Osmanlı hizmetine girmiştir. Çanakkale Boğazı ve çevresindeki bu deniz gücünün elde edilmesi, Osmanlı'nın Rumeli'ye (Balkanlar'a) geçişini ve bölgedeki fetih faaliyetlerini doğrudan kolaylaştıran en önemli faktörlerden biri olmuştur. Diğer şıklarda verilen durumlar ise ya farklı dönemlere aittir ya da Osmanlı'nın Rumeli'ye geçişini kolaylaştıran doğrudan bir etken değildir.

Cevap: C

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Akdeniz'deki Saint Jean Şövalyeleri'nin üssü konumunda bulunan ve stratejik öneme sahip olan Malta, 1565 yılında Osmanlı donanması tarafından kuşatılmıştır. Kuşatma sırasında Trablusgarp Beylerbeyi Turgut Reis'in başına isabet eden bir şarapnel parçası nedeniyle şehit düşmesi, Osmanlı ordusunda ciddi bir moral bozukluğuna ve komuta kademesinde aksaklıklara yol açmıştır. Turgut Reis'in vefatı ve adanın güçlü savunması karşısında kuşatma kaldırılmış, bu nedenle Malta ele geçirilememiştir. Kıbrıs ve Girit sonraki dönemlerde fethedilmiş; Rodos Kanuni döneminde alınmış, Sicilya ise kuşatılmamıştır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

6. Osmanlı Devleti'nde eyaletler merkeze olan uzaklıkları ve idari yapısına göre salyaneli (yıllıklı) ve salyanesiz (yıllıksız) olarak iki ana gruba ayrılmıştır. Salyanesiz eyaletlerde devlet gelirleri doğrudan memur ve askerlere maaş/dirlik olarak dağıtılan Tımar Sistemi uygulanırken; merkeze uzak olan salyaneli eyaletlerde (Mısır, Cezayir, Tunus vb.) tımar sistemi uygulanmamış, devlet gelirleri İltizam Sistemi ile ihale edilerek merkeze yıllık nakit vergi (salyane) olarak aktarılmıştır. Dolayısıyla bu ayrımın temel nedeni Tımar Sistemi'nin her bölgede uygulanmasıdır. Eyaletlerin etnik yapısı, gelir miktarı ya da sınırların genişliği bu idari sınıflandırmanın doğru kriteri değildir.

Cevap: A

7. Osmanlı Devleti'nin Rumeli ve Balkanlar'da uyguladığı iskân politikasında (şenlendirme) özellikle Anadolu'daki konargöçer Türkmenleri tercih etmesinin temel amacı, yeni fethedilen Hristiyan coğrafyalarda kalıcı bir Türk ve İslam nüfusu oluşturarak nüfus dengesini sağlamak ve fetihlerin kalıcılığını güvence altına almaktır. Bu politika aynı zamanda konargöçer nüfusu yerleşik hayata geçirmeyi, bölgede tarımsal üretimi ve güvenliği artırmayı da hedeflemiştir. Komşu ülkelerle ilişkiler veya Anadolu nüfusunu azaltmak temel amaç olmadığı gibi devşirme sistemi iskânla doğrudan bağlantılı değildir; Ayrıca bu politika kültür etkileşimini önlemeyi değil, tam aksine bölgede Türk-İslam kültürünü yaymayı hedeflemiştir.

Cevap: C

8. Lale Devri'nin (1718-1730) simge isimlerinden biri olan Yirmisekiz Mehmet Çelebi, III. Ahmed Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin ilk geçici elçisi olarak Paris'e gönderilmiştir. Fransa'da gördüğü batı tarzı kurumları, mimariyi ve sosyal yaşamı kaleme aldığı ünlü eseri "Sefaretnâme", Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan ilk penceresi kabul edilmiş ve Lale Devri ıslahatlarına doğrudan ilham vermiştir.

Cevap: A

9. Osmanlı Devleti'nde yaşanan demokratikleşme ve anayasal düzene geçiş hamlelerinde Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik, eşitlik, hürriyet ve adalet gibi fikirler doğrudan etkili olmuştur. Verilen gelişmeler öncül bazında şu şekilde değerlendirilebilir:

- I. Tanzimat Fermanı'nın hazırlanması: Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımı nedeniyle azınlıkların isyan etmesini ve Osmanlı Devleti'nin parçalanmasını önlemek amacıyla ilan edilmiştir. Kanun üstünlüğü ve tüm vatandaşların eşitliği esas alınmıştır.
- II. Meşrutiyet'in ilan edilmesi: Genç Osmanlılar (Jön Türkler) ve İttihatçıların, Fransız İhtilali'nin hürriyet ve anayasacılık fikirlerinden etkilenecek halkı yönetime katmak ve azınlık isyanlarını bitirmek amacıyla attığı adımdır. İlk anayasa olan Kanun-ı Esasi ilan edilmiştir.
- III. Matbaanın kullanılmaya başlanması: Osmanlı Devleti'nde ilk özel Türk matbaasının kurulması Lale Devri'nde (1727) gerçekleşmiştir. Bu gelişme Fransız İhtilali'nden (1789) çok daha önce yaşandığı için ihtilalin bir etkisi bulunmamaktadır.

Bu gerekçelerle Fransız İhtilali'nin etkisi I ve II. öncüllerde görülmektedir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

10. Osmanlı Devleti'nde diplomatik ilişkileri ve dış yazışmaları yürüten Reisülküttaplık makamı, II. Mahmut Dönemi'nde yürütülen kabine sistemine geçiş reformları doğrultusunda 1836 yılında Hariciye Nezareti'ne (Dışişleri Bakanlığı) dönüştürülmüştür. Bu kurumsal modernleşme sürecinde Sadaret Kethüdalığı Dâhiliye Nezareti'ne, Defterdarlık Maliye Nezareti'ne, Seraskerlik Harbiye Nezareti'ne ve hukuki işlerden sorumlu Bab-ı Âli Tarafeyni/Meclis-i Vâlâ yapılanması da ilerleyen süreçte Adliye Nezareti'ne temel oluşturarak batı tarzı bakanlık idaresine geçmiştir.

Cevap: B

12. Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecinde Balkanlar'daki Slav ve Ortodoks topluluklar, Rusya'nın Panslavizm politikası ve kışkırtmaları sonucunda XIX. yüzyılda isyan ederek bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Bu süreçte Yunanistan 1829 Edirne Antlaşması ile; Sırbistan, Karadağ ve Bulgaristan ise 1878 Berlin Antlaşması'yla (Bulgaristan özerklik kazanmış, 1908'de tam bağımsız olmuştur) XIX. yüzyılda veya bu yüzyıldaki gelişmelerin doğrudan sonucu olarak bağımsızlık süreçlerini tamamlamışlardır. Buna karşılık Arnavutluk, halkının çoğunluğunun Müslüman olması nedeniyle Rusya'nın Panslavizm politikasının kapsamında yer almamış; I. Balkan Savaşı sırasında yaşanan otorite boşluğu üzerine 1912 yılında (XX. yüzyılda) bağımsızlığını ilan eden son Balkan devleti olmuştur.

Cevap: E

11. Ferhat Bey'in Namık Kemal'den naklettiği sözde, toplumun çağdaşlaşması için "anayasa" ve "eğitim" alanlarında XIX. yüzyılda (1801-1900) yapılan ıslahatlar vurgulanmıştır. Öğrencilerin cevapları bu doğrultuda değerlendirildiğinde:

Şamil (I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi) ve Halit (Kanunuesasi'nin kabulü): Her iki gelişme de 1876 yılında (XIX. yüzyılda) gerçekleşmiş olup Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasının kabul edilmesi ve anayasal düzene geçilmesi doğrultusunda doğru örneklerdir.

Büşra (Rüştiye ve idadilerin açılması): Rüştiyeler (ortaokul) ve idadiler (lise) XIX. yüzyılda Osmanlı eğitim sistemini modernleştirmek amacıyla açılan batılı anlamdaki kurumlardır; eğitim vurgusuna uygun doğru bir örnektir.

Tuğçe (Medreselerin kapatılması): Medreseler 3 Mart 1924 tarihinde Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile XX. yüzyılda (Cumhuriyet Dönemi'nde) kapatılmıştır. Dolayısıyla XIX. yüzyıl ıslahatları arasında yer almadığı için Tuğçe yanlış cevap vermiştir.

Cevap: B

13. I. Dünya Savaşı'nın ardından galip devletlerin mağup devletlerle barış antlaşmalarının esaslarını belirlemek, bozulan güçler dengesini kendi lehlerine yeniden kurmak ve Avrupa'da yeni bir siyasi düzen inşa etmek amacıyla düzenledikleri uluslararası toplantı, 18 Ocak 1919 tarihinde toplanan Paris Barış Konferansı'dır. Bu konferansta Versay, Sen Jermen, Nöyyi, Trianon ve Sevr antlaşmalarının taslakları hazırlanmış; Milletler Cemiyeti'nin kurulması kararlaştırılarak Avrupa ve dünya haritası yeniden şekillendirilmiştir. Londra, Berlin, Madrid veya Roma ise savaş sonrasındaki bu genel barış düzeninin ana hatlarının çizildiği ve yeni düzenin kararlaştırıldığı merkezler değildir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

14. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu: 1921 Anayasası olup yeni Türk devletinin ilk anayasasıdır. (Doğru)

Redd-i İlhak Cemiyeti: İzmir ve çevresindeki Yunan işgaline karşı kurulan millî cemiyettir. (Doğru)

Temsil Heyeti: Amasya Genelgesi kararlarıyla temeli atılan ve Millî Mücadele'yi sevk/idare eden yürütme organıdır. (Doğru)

Felâh-ı Vatan Grubu: Son Osmanlı Mebusan Meclisinde Mustafa Kemal'in isteğiyle kurulan ve Misakı-millî'yi kabul ettiren gruptur. (Doğru)

Meclis-i Müessisan: Kurucu Meclis demektir; Son Osmanlı Parlamentosu değil, 1921 Anayasası'nı hazırlayan ve TBMM gibi kurucu nitelikteki meclisleri ifade eden kavramdır. Son Osmanlı Parlamentosu "Mebusan Meclisi"dir.

Cevap: E

15. Sivas Kongresi'nde alınan karar doğrultusunda Millî Mücadele'nin ilk yayın organı olarak yayımlanmaya başlayan ve Temsil Heyeti'nin sesini duyuran gazete İrade-i Milliye'dir. Çeldirici şıklara bakıldığında; Batı Cephesi'ndeki direnişi desteklemek amacıyla Balıkesir'de İzmir'e Doğru, Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin yayın organı olarak İstikbâl, Kurtuluş Savaşı'na destek veren köklü İstanbul basını olarak Tasvir-i Efkâr ve Yunus Nadi tarafından Ankara'ya taşınarak Millî Mücadele'yi savunan Yeni Gün gazeteleri çıkarılmıştır.

Cevap: A

16. Mehmet Akif Ersoy tarafından kaleme alınan İstiklâl Marşı, Millî Eğitim Bakanlığı'nın açtığı yarışma sırasında 12 Mart 1921 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan oturumda milli marş olarak kabul edilmiştir. Çeldirici şıklar incelendiğinde; Temsilciler Kurulu ve Sivas Kongresi İstiklâl Marşı'nın kabulünden önce işlevini tamamlamış veya TBMM'ye devredilmiş yapılardır, Mebusan Meclisi ve Âyan Meclisi ise İstanbul hükümetine bağlı Osmanlı organları olup bu süreçte aktif değillerdir.

Cevap: C

17. Misakımillî kararları, Sakarya Zaferi'nden (1921) çok daha önce, 28 Ocak 1920 tarihinde Son Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından ilan edildiği için bu iki gelişme arasında neden-sonuç ilişkisi kurulamaz. Çeldirici şıklar incelendiğinde; I. İnönü Zaferi İtilaf Devletleri'nin TBMM'yi Londra Konferansı'na çağırmasını sağlamış, İstanbul'un işgali TBMM'nin açılmasına zemin hazırlamış, Türk ordusunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesi üzerine Mustafa Kemal Paşa Başkomutan seçilmiş ve Büyük Taarruz'un zaferi de Mudanya Mütarekesi'ni getirdiği için tüm bu şıklarda doğrudan neden-sonuç ilişkisi bulunmaktadır.

Cevap: D

18. 1 Kasım 1922 tarihinde saltanatın kaldırılmasının ardından Osmanlı Devleti'nin son sadrazamı olan Tefik Paşa, 4 Kasım 1922'de istifasını vererek Osmanlı Hükümeti'nin resmen sona ermesini sağlamıştır. Çeldirici şıklarda yer alan Ahmet İzzet Paşa, Salih Paşa, Ali Rıza Paşa ve Damat Ferit Paşa ise Millî Mücadele döneminde daha önceki tarihlerde sadrazamlık yapmış diğer Osmanlı devlet adamlarıdır.

Cevap: B

19. 1924 yılında kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurucu ve muhalif kadrosunda Rauf Orbay, Refet Bele, Kâzım Karabekir ve Ali Fuat Cebesoy yer alırken; Fevzi Çakmak ordunun siyasetten ayrılması ilkesi gereği Genelkurmay Başkanlığı görevinde kalmayı tercih etmiş ve bu siyasi oluşuma katılmamıştır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

20. Cumhuriyet Dönemi'nde öğretim programlarının toplumun gereksinimlerine uygun hale getirilmesi, ilk ve ortaöğretim müfredatının millî esaslara göre düzenlenmesi ve özel ya da yabancı tüm okulların açılmasının Millî Eğitim Bakanlığının iznine bağlanarak denetim altına alınması 1926 yılında kabul edilen Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun ile gerçekleştirilmiştir. Çeldirici seçeneklerde yer alan Köy Enstitüleri kırsal alanın topyekûn kalkınmasını sağlamak ve köy şartlarına uyumlu üretici öğretmenler yetiştirmek, Yeni Türk Harfleri okuma yazmayı kolaylaştırmak, Millet Mektepleri yetişkinlere yeni harfleri öğretmek ve Üniversite Reformu ise yükseköğretimi çağdaşlaştırmak amacıyla daha farklı tarihlerde hayata geçirilen düzenlemelerdir.

Cevap: B

21. 1930 yılında kurulan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın temel görevleri arasında para basma tekelini elinde tutmak (I) ve uyguladığı para politikalarıyla Türk lirasının değerini korumak (III) yer alırken; Merkez Bankası kâr amacı gütmeyen ve halktan mevduat toplamayan bir kamu kurumu olduğundan ulusal ticari bankalarla rekabet etmek (II) gibi bir görevi veya işlevi bulunmamaktadır. Dolayısıyla yalnız II. öncülde verilen durum Merkez Bankasının görev ve sorumlulukları arasında yer almaz.

Cevap: B

22. Türkiye'de 1930'lu yıllardan itibaren Devletçilik ilkesinin ve planlı ekonomi modelinin benimsenmesinde verilen öncüller şu şekilde etkili olmuştur:

I. Özel teşebbüsün yeterli düzeyde olmaması: Cumhuriyet'in ilk yıllarında Teşvik-i Sanayi Kanunu gibi adımlarla özel sektör desteklenmek istenmiş fakat halkın elinde büyük sanayi hamlelerini gerçekleştirecek yeterli sermaye, teknik bilgi ve birikim bulunamamıştır. Bu yetersizlik, devletin bizzat taşın altına elini koyarak yatırımları üstlenmesini zorunlu kılmıştır. Dolayısıyla bu durum Devletçilik ilkesinin benimsenmesinde etkilidir.

II. Ekonomik ve toplumsal sıkıntıların yaşanması: Yıllarca süren savaşlardan yeni çıkmış olan ülkenin temel altyapı, sağlık, ulaşım ve sanayi ihtiyaçlarını hızla karşılamak; toplumun refah düzeyini artırmak ve halkın temel gereksinimlerini sağlamak devlet eliyle yürütülecek planlı bir hamleyi gerektirmiştir. Dolayısıyla bu durum Devletçilik ilkesinin benimsenmesinde etkilidir.

III. 1929 Dünya Ekonomi Krizi'nin ortaya çıkması: Tüm dünyayı etkisi altına alan bu küresel kriz, serbest piyasa modellerini tıkmış ve Türkiye'nin dış ticaretini olumsuz etkilemiştir. Yaşanan kriz, Türkiye'nin zorunlu ve hızlı bir şekilde planlı/devletçi ekonomi modeline geçiş yapmasında en önemli dış etken olmuştur. Dolayısıyla bu durum Devletçilik ilkesinin benimsenmesinde etkilidir.

Cevap: E

23. Atatürk, Türk tarihini insanlık tarihinin ve dünya medeniyetinin ayrılmaz bir parçası olarak görmüş; bilimsel verilere dayanan, araştırmacı ve evrensel bir tarih anlayışını benimsemiştir. Dolayısıyla Atatürk'ün evrensel olmayan bir tarih anlayışı geliştirdiğini savunmak tamamen yanlıştır. Nitekim kendisi akıl ve bilimi merkeze alarak, İslamiyet öncesi Türk tarihinden Anadolu uygarlıklarına kadar uzanan bütünleştirici ve çağdaş bir millî tarih vizyonu ortaya koymuştur.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

24. 1936 yılında imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde, İtalya'nın Habeşistan'ı işgali (I) ve Almanya'nın Ren bölgesini silahlandırarak Versay Antlaşması'nı ihlal etmesi (II) gibi Akdeniz ve Avrupa güvenliğini tehdit eden gelişmeler Türkiye'nin haklı taleplerinin kabul edilmesinde doğrudan etkili olmuştur. Rodos ve On İki Ada'nın Yunanistan'a verilmesi (III) ise Montrö'den çok daha sonra, II. Dünya Savaşı'nın ardından 1947 Paris Antlaşması ile yaşandığı için bu sürecin nedenleri arasında gösterilemez. Dolayısıyla I ve II. öncüller etkili olmuştur.

Cevap: D

26. ABD tarafından II. Dünya Savaşı sonrasında yürürlüğe konulan Marshall Planı, komünizmin Avrupa'da yayılmasını önlemek amacıyla Batı Avrupa ülkelerine ekonomik yardım yapılmasını ve bu ülkelerin iktisadi açıdan kalkınmasını hedeflemiştir. A şıkkındaki silahlanmayı sınırlandırmak, B şıkkındaki ABD'yi soyutlamak (yeni politikanın aksi) ve C şıkkındaki Yugoslavya'yı Doğu Bloku'na katmak planının amaçları arasında yer almaz. Avrupa Birliği'nin kurulması (E şıkkı) ise bu planın doğrudan bir amacı değil, sonraki süreçlerin bir sonucudur. Dolayısıyla Avrupa ülkelerinde ekonomik kalkınmayı sağlamak temel amaçtır.

Cevap: D

25. İkinci Dünya Savaşında İtalya'da Mussolini'nin devrilmesinin ardından, Müttefik Devletlerin Avrupa'da Almanya'ya karşı Fransa'nın Normandiya kıyısından ikinci bir cephe açma (Overlord Harekâtı) kararını resmen onayladıkları ve planladıkları toplantı Ağustos 1943'teki Quebec Konferansı'dır. Seçeneklerde yer alan diğer liderler zirvelerinden Moskova Konferansı savaş sonrası uluslararası iş birliği ve düzeni; Yalta Konferansı savaşın sonlarına doğru Almanya'nın işgal bölgelerine ayrılmasını ve nüfuz alanlarını; Kahire Konferansı Japonya'ya karşı Uzak Doğu'daki savaşın gidişatını; Tahran Konferansı ise Stalin, Roosevelt ve Churchill'in ilk kez bir araya gelerek Normandiya Çıkarması'nın kesin tarihini ve askeri koordinasyonunu belirledikleri toplantılardır.

Cevap: E

27. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında Ada'da Türk toplumunun siyasi örgütlenme süreci hız kazanmış; önce Kıbrıs Türk Federe Devleti kurulmuş, ardından 15 Kasım 1983 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ilan edilmiştir. Çeldirici seçeneklerde yer alan gelişmelerinin tamamı 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı öncesindeki dönemde gerçekleşmiştir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

28. Karadeniz kıyı dağlarının kuzey yamaçları, denize dönük oldukları için nemli hava kütlelerinin etkisi altındadır. Nemli hava, sıcaklığın yükselmeye çıktığında daha yavaş düşmesine neden olan temel faktördür. Güney yamaçlar ise deniz etkisinden uzak ve daha kurak olduğu için sıcaklık düşme oranı daha fazladır.

Cevap: C

29. Muğla, Kestel, Elmalı ve Suğla ovaları Batı Toroslar kuşağında bulunan karstik kökenli polye ovalarıdır. Tercan Ovası ise Doğu Anadolu'da yer alan ve tektonik hareketlerle oluşmuş bir ovadır. Bu nedenle karstik kökenli sınıflamasına girmez.

Cevap: A

30. Karadeniz orman güllerinin Nur Dağları'nda, Akdeniz kökenli Lübnan Sediri'nin ise Erbaa çevresinde görülmesi bu bitkilerin kalıntı (relikt) bitki olduğunu gösterir. Bu durum, 4. Jeolojik Zaman'da (Kuvaterner) yaşanan iklim değişimleri ve buzul dönemleri sırasında bitkilerin uygun alanlara çekilip orada hapsolmesiyle açıklanır. Söz konusu yayılım toprak şartlarından ziyade geçmişteki iklim salınımlarının bir mirasıdır.

Cevap: C

31. Türkiye'de buzul şekilleri sadece yükseltinin 2500-3000 metrenin üzerine çıktığı yüksek dağlık alanlarda görülebilir. Erciyes, Kaçkar, Aladağlar ve Uludağ'da geçmişten kalma buzul izlerine rastlanırken, Yıldız Dağları'nın en yüksek noktası bu sınırın çok altındadır. Bu nedenle Yıldız Dağları'nda buzul şekillerine rastlanması mümkün değildir.

Cevap: E

32. Türkiye arazisinin büyük bir kısmı eğimli ve engebeldir, ayrıca bitki örtüsü pek çok yerde tahrip edilmiştir. Bu durum, sağanak yağışlar ve rüzgârın etkisiyle toprağın süpürülmesine, yani erozyona yol açmaktadır. Erozyon, Türkiye topraklarının verimli üst tabakasını kaybetmesine neden olan en yaygın ve ciddi sorundur.

Cevap: C

33. Sultan Sazlığı, Kayseri il sınırları içerisinde yer alan Erciyes Dağı'nın eteklerindeki Develi Ovası'nda bulunan bir sulak alandır. Ereğli ve Hotamış sazlıkları ise doğrudan Konya Kapalı Havzası içerisinde yer alan önemli sulak alanlardır. Bu nedenle Sultan Sazlığı bu havzanın sınırları dışında kalır.

Cevap: B

34. Karadeniz Bölgesi'nin yüksek ve soğuk-nemli kesimlerinde, iğne yapraklı orman örtüsü altında yıkanmış ve asitli bir toprak türü olan podzollaşma görülür. Terra Rossa toprakları Akdeniz'de görülürken, Kuzeydoğu Anadolu platolarında ise bitki örtüsünün gür olması nedeniyle organik madde (humus) miktarı oldukça fazladır. Seçenekler arasında sadece Karadeniz'in yüksek kesimlerindeki podzollaşma bilgisi doğrudur.

Cevap: A

35. Lozan Antlaşması kapsamında Türkiye ve Yunanistan arasında karşılıklı olarak gerçekleştirilen nüfus değişimi, tarihsel ve siyasi bir terim olan "mübadele" olarak adlandırılır. Bu göç türü, devletlerin resmi kararıyla ve zorunlu olarak gerçekleştirilen bir nüfus yer değiştirmesidir. Tehcir veya sığınma gibi diğer göç türlerinden siyasi niteliği ve karşılıklı olmasıyla ayrılır.

Cevap: B

36. Trakya Yarımadası, İstanbul'un Avrupa yakası, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ ve Çanakkale'nin Gelibolu Yarımadası topraklarını kapsar. Balıkesir ilinin topraklarının tamamı Anadolu yakasında yani Güney Marmara'da yer alır ve Trakya ile kara bağlantısı yoktur. Bu sebeple Balıkesir'in Trakya'da toprağı bulunmamaktadır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

37. Türkiye'nin batı illerinde eğitim seviyesinin yüksek ve refah düzeyinin daha iyi olması, aile planlamasının yaygınlaşmasına ve çocuk sayısının azalmasına yol açmıştır. Eğitim ve gelir düzeyi arttıkça bireylerin evlenme yaşı yükselmekte ve doğurganlık oranları düşmektedir. Nüfus yoğunluğu ise doğurganlığın bir sonucu olabilir ancak doğrudan doğurganlık oranını belirleyen bir faktör değildir.

Cevap: D

38. Haritadaki IV numaralı bölge olan Doğu Karadeniz, yer şekillerinin aşırı engebeli olması nedeniyle sanayileşmenin kısıtlı olduğu bir alandır. Bu bölgede nüfusun yoğunlaşmasında çay ve fındık tarımı gibi tarımsal faaliyetler ile yer şekillerinin elverdiği kıyı şeridi etkisi ön plandadır. Diğer numaralı alanlar Türkiye'nin önemli sanayi bölgeleridir.

Cevap: D

39. Türkiye, zengin tarihi geçmişi ve uygun iklim koşullarıyla hem kültür turizmi hem de deniz-kıyı turizmi açısından dünyanın önde gelen merkezlerinden biridir. Ülkemize gelen yabancı turistlerin ve elde edilen gelirin çok büyük bir kısmı bu iki turizm dalından sağlanmaktadır. Ekoturizm ve golf turizmi ise daha sınırlı bir kitleye hitap eden gelişmekte olan turizm alanlarıdır.

Cevap: E

40. Bulgaristan sınırında yer alan Kapıkule, Türkiye'nin Avrupa'ya açılan en büyük ve en işlek gümrük kapısıdır. Bu kapıdan hem kara yolu (TIR ve otomobil) geçişi yapılmakta hem de önemli bir demir yolu bağlantısı bulunmaktadır. İpsala ise Yunanistan sınırında olup Kapıkule kadar yoğun bir trafiğe sahip değildir.

Cevap: C

41. Bursa, Türkiye'nin en gelişmiş sanayi kentlerinden biri olmasına rağmen uzun yıllar boyunca ana demir yolu şebekesine doğrudan bağlantısı bulunmayan tek büyük merkez olmuştur. Kayseri, Mersin ve Manisa gibi iller eski ve işlek demir yolu hatları üzerinde yer alırken; Bursa'da demir yolu ulaşımı ancak son yıllarda hızlı tren projeleriyle gündeme gelmiştir. Bu durum Bursa'nın coğrafi konumu ve çevresindeki dağlık yapı ile ilişkilidir.

Cevap: E

42. Eskişehir, bisküvi, şekerli mamuller ve unlu gıdalar gibi gıda sanayisinin yanı sıra lokomotif ve uçak motoru gibi ağır sanayi dallarıyla tanınır. Meyve suyu üretimi için genellikle Isparta, Mersin veya Bursa gibi meyve tarımının çok daha ön planda olduğu iller özdeşleşmiştir. Diğer seçeneklerdeki (Kars-süt, Çanakkale-konserve, Aydın-dokuma) eşleşmeler bölgelerin ham madde varlığıyla birebir örtüşür.

Cevap: B

43. Bakü-Tiflis-Ceyhan ve Kerkük-Yumurtalık hatları yurt dışından gelen ham petrolü Türkiye limanlarına taşıyan stratejik boru hatlarıdır. Yumurtalık-Kırıkkale hattı ise limana gelen petrolü iç kesimdeki Orta Anadolu Rafinerisi'ne nakletmek amacıyla kullanılır. Mavi Akım ve İran-Türkiye hatları ise petrol değil, doğal gaz taşımacılığı için inşa edilmiştir.

Cevap: C

44. Haritadaki II (İç Anadolu) ve III (Güneydoğu Anadolu) numaralı alanlar, yarı kurak iklim şartlarına sahip oldukları için benzer tarımsal ekonomik faaliyetlere ev sahipliği yaparlar. Her iki bölgede de geniş platolarda kuru tarım yöntemiyle tahıl (buğday, arpa) üretimi ve buna bağlı küçükbaş hayvancılık yaygındır. Bu durum, bölgelerin yer şekilleri ve iklim özelliklerinin benzer olmasından kaynaklanır.

Cevap: D

45. Haritada koyu renkle gösterilen Çanakkale, Balıkesir kıyıları ve Hatay çevresi, Türkiye'de rüzgâr gücü potansiyelinin en yüksek olduğu ve rüzgâr enerji santrallerinin (RES) yoğunlaştığı alanlardır. Bu bölgeler, daimi rüzgârların geçiş güzergâhında bulundukları için alternatif enerji üretiminde rüzgâr enerjisiyle ön plana çıkarlar. Jeotermal enerji ise daha çok Ege'nin iç kısımlarındaki fay hatları üzerinde yoğunlaşır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

46. 1982 Anayasası'na göre (550 milletvekilli dönem düzenlemesinde), TBMM'nin toplantı yeter sayısı üye tamsayısının en az 1/3'üdür.

Cevap: D

47. Yüksek Seçim Kurulu (YSK) kararları kesindir; YSK kararlarına karşı Anayasa Mahkemesi dâhil hiçbir yargı merciine veya makama başvurulamaz.

Cevap: D

48. 1982 Anayasası'nın ilgili dönemki düzenlemesine göre genel seçimlerden önce tarafsızlığı sağlamak amacıyla Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları görevlerinden çekildi.

Cevap: C

49. A, B, C ve D şıklarındaki ilişkiler aynı kamu tüzel kişiliği içinde yer aldığından hiyerarşi ilişkisidir. E şıkındaki Kaymakam (Merkezi İdare) ile Muhtar (Köy Köy Tüzel Kişiliği) arasındaki ilişki ise farklı kamu tüzel kişilikleri arasında gerçekleştiği için idari vesa-yettir.

Cevap: E

50. Devlet memurlarının atanması işlemi tek yanlı bir idari işlemdir. İdari işlemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla açılan iptal davaları idari yargı (İdare Mahkemeleri) tarafından karara bağlanır.

Cevap: A

51. Danıştay Başkanı, Danıştay Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir; Cumhurbaşkanı tarafından atanmaz.

Cevap: C

52. Hem yazılı hukukta (kanunda) hem de yazısız hukukta (örf ve âdet hukukunda) olaya uygulanacak bir kural bulunmaması durumu "hukuk boşluğu"dur. Bu durumda hâkim kendisini kanun koyucu yerine koyarak karar verir; buna hâkimin hukuk yaratması denir.

Cevap: A

53. Kanunları koyan organın (meclisin) o kanunun nasıl anlaşılması gerektiğini açıklaması demek olan "yasama yorumu", 1924 Anayasası'nda yer alırken 1961 ve 1982 Anayasalarında yer almamış ve ilga edilmiştir. Günümüz Türk hukukunda kabul edilmez.

Cevap: E

54. Birden fazla kişinin aralarında önceden var olan kanuni veya sözleşmesel bir bağa (örneğin miras ortaklığı) dayanarak, ayrı payları olmaksızın malın tamamına birlikte malik olmalarına elbirliği mülkiyeti (iştirak halinde mülkiyet) denir.

Cevap: C

55. Olof Palme, İsveç Sosyal Demokrat Partisi lideri olarak görev yapmış ve 1986 yılında Stockholm'de uğradığı suikast sonucu hayatını kaybeden İsveç Başbakanı'dır.

Cevap: E

56. Tunus, Cezayir, Pakistan ve Azerbaycan bayraklarında hilal figürü yer alırken, Irak bayrağında hilal bulunmaz; bayrak üzerinde Kufi yazı stiliyle yeşil renkte "Allahu Ekber" yazısı yer alır.

Cevap: D

57. Kara delikler ve kuantum kütle çekimi üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan, "Zamanın Kısa Tarihi" ve "Ceviz Kabuğundaki Evren" eserlerinin yazarı İngiliz kuramsal fizikçi Stephen Hawking'dir.

Cevap: B

58. İnka Uygarlığı, Güney Amerika kıtasında, Peru ve And Dağları çevresinde ortaya çıkmış ve gelişmiş bir Pre-Kolombiyen medeniyetidir.

Cevap: A

59. Haziran 2016'da Güney Kore'de düzenlenen Aerobik Jimnastik Dünya Şampiyonası'nda 15-17 yaş grubunda altın madalya kazanarak dünya şampiyonu olan milli sporcumuz Ayşe Begüm Onbaşı'dır.

Cevap: B

60. 2016 yılının Ağustos ayında TBMM'ye sunulan torba yasa tasarısında Hakkâri ve Şırnak'ın il statüsünden çıkarılması, buna karşılık Yüksekova ve Cizre'nin il yapılması teklif edilmiştir. Derecik bu görüşmelerdeki il/ilçe statüsü değişikliği teklifleri arasında yer almamıştır.

Cevap: A